

over det, der er denne Ægtefælles Gie. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig længe ved Amerika, thi jeg veed jo, at der herhjemme altid vil være Mange, som ville sige: Vorherre bevare os for amerikanske Forhold, — og det er Noget, som jeg er bange for, at Vorherre kun er altfor villig til at føie ærede Medlemmer i. Dersom jeg fra Amerika vilde vende tilbage til de meget gamle og solide Statsforhold her i Europa, fortjener det dog vistnok Opmærksomhed, at det i de allerfleste af disse Stater er saaledes, at Forholdet mellem Ægtefællerne er ordnet paa en for Kvinden ganske anderledes gunstigt Maade end herhjemme. Det gjælder om alle de Statsforfatninger, som have deres Rilde i Romerretten. Det gjælder om den østerrigste Lovgivning; Særformuen er ogsaa her Hovedsagen, og Fællesskabet indtræder kun ifølge Ægtepagt. Ogsaa der er Kvinden myndig og har Raadighed over Sit. Det Samme gjælder, om end paa en noget anden Maade, i Preussen. For Frankrigs Vedkommende er det vel saa, at Formuesfællesskabet er den almindelige Regel, at Formuesfællesskabet er det, der indtræder af sig selv, naar der ikke er nogen særlig kontraktmæssig Bestemmelse om Forholdet. Men det vil være alle de Herrer bekendt, at dette ikke i Praxis er saa; thi i Praxis er det saa, at der i de fleste Tilfælde slutes særlige Ægtepagter, og deri ordnes Forholdet paa en særegen Maade, og den franske Lovgivning har netop paa mange Maader begunstiget dette ved at give udsørlige Regler for Ægtepagternes Indhold, saa at man i de enkelte Tilfælde kan henholde sig til disse uden at behøve at indføre hele Rækken af Paragrafer og Klausuler i Kontrakten (Udfryselse). Det ærede Medlem her bagved siger, at det kan man ogsaa gjøre her, deri har det ærede Medlem Ret; men jeg fremhævede, at det var kun en praktisk Forskjel; der er det Praxis, at man gjør det saa; her kan man vel ogsaa gjøre det, men man gjør det ikke. Det giver i Praxis en ikke ringe Forskjel. — Jeg skal nu ikke opholde ærede Medlemmer længe ved disse smaa Streiftog i Europa; der er kun een Ting, som jeg dog endnu vil nævne, og det er den italienske Lovgivning. Den har Interesse som ny og frisk; Lovbogen er nemlig fra 1865. Ogsaa der er Forholdet saaledes, at Kvinden er myndig og raadig over sit Gie om end med visse Indskrænkninger. Men det, jeg vil fremhæve, er, at et saadant Formuesfællesskab som det, der er almindeligt efter dansk Ret, kjender man ikke i Italien. Det er nemlig forbudt. Det betragtes som stridende mod Ærbarhed, det betragtes som noget uanstændigt at bringe en Kvinde ind under et saadant Forhold som det, der er det Gjældende efter dansk Ret, og sælgelig er det forbudt. Dersom disse saa Bemærkninger, som det naturligvis ikke her er Pladsen at gennemføre i den Detail, som det ellers vilde være nødvendigt, blot kunde have

vakt det Indtryk hos ærede Medlemmer, at vi ikke ved at foretage de smaa Ændringer, jeg har foreslaaet, komme langt forud for vor Samtid, saa vilde jeg være godt fornøjet. Vi komme endda et Par Hundrede Aar bagefter de fleste andre Memesker, saa at vor konservative Bevisthed ikke behøver at komme i nogen særegen ophidsset Tilstand. Jeg skal strax komme til de enkelte Bestemmelser.

Spørger jeg da nu, hvorledes man skal gribe Sagen an, naar man vilde reformere paa dette Omraade, saa er det min Overbevisning, at man ingen Vegne kommer ved at ville lempe og ændre det bestaaende Formuesfællesskab, jeg tror ikke, at det er modtageligt for nogen Forbedring. Den Vej, ad hvilken Udviklingen maa gaa, maa være det, at Særformuens udvikles mere og mere. Nu skal jeg vel vogte mig for her at indbringe Forslag, der gaa i samme Retning som den Lov, der for uogle Aar siden blev vedtaget i New York, altsaa et Forslag, der gaar ud paa at sætte Særformuen som Regel istedetfor Formuesfællesskabet; men det, jeg tror, man kan drifte sig til her i Landet, om end med en vis Bæven, er maasse paa enkelte Punkter af vor Lovgivning at indføre Forandringer, der, uden at røre ved det, der her i Landet betragtes som det Væsentligste ved Ægtefællesskabet, dog noget kunne modificere de uheldige Virkninger af den bestaaende Lovgivning. Man kan paa enkelte Yderpunkter af det Bestaaende gjøre visse Begrændsninger i Formuesfællesskabet. Det, som jeg sigter til, er altsaa ikke en Reform af Formuesfællesskabet. Det, tror jeg ikke, fører til Noget; men jeg ønsker paa visse Yderpunkter en Begrændsning af Formuesfællesskabet.

Jeg skal da først omtale det tredie af de Ændringsforslag, her ere stillede, og som paa Ændringsforslagslisten er betegnet ved § 3. De Herrer ville se, at det er en liden Del af det, man i Sverrig kalder „boskilnad“, som jeg her har søgt at overføre. Efter den svenske Lov er Forholdet nemlig det, at den gifte Kvinde kan fordrø Opløsning af Fællesskabet, at hun kan fordrø Skifte, ogsaa medens Ægtefællesskabet bestaar, i forskjellige nærmere bestemte Tilfælde, navnlig naar Manden viser en letsindig eller ueuelig Bestyrelse af Godset, naar han i visse bestemte angivne Retninger krænker Kvindens Retstillning, dernæst naar han gaar fallit og endelig i det Tilfælde, at Ægtefællesskabet faktisk er ophævet. Jeg har indskrænket mit Forslag til det sidste Tilfælde, at Ægtefællesskabet faktisk er opløst. Jeg tror nemlig ikke meget paa den Ret, som man vil give den gifte Kvinde til, saalænge Ægtefællesskabet bestaar, at kræve Skifte. Dele denne Undersøgelse for Domstolene af, om Manden har viist en letsindig Bestyrelse af Fællesskabet, tror jeg, vil være ganske stridende imod en hyggelig Forskættelse af Ægtefællesskabet. Jeg tror dernæst, at denne Ret ikke vil